

การศึกษาสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา
กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

Study of The Conditions for Building Relationships Between Schools and
Communities in Special Area School Groups in Chiang Dao District
Under the Chiang Mai Primary Educational
Service Area Office 3

สิรินทรา กำคำ^{1*}, ณัฐวุฒิ สัพโส²

Sirintra Kakham¹, Natthawut Sabphaso²

มหาวิทยาลัยพะเยา^{1,2}

University of Phayao

Author for Correspondence: E-mail: sirintrajoy1991@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาวตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูกลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว จำนวน 217 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างใช้วิธีทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ

จากการศึกษาพบว่า 1) สภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 4.26$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 4.20$) 2) เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การสร้างความสัมพันธ์; โรงเรียนกับชุมชน; ผู้บริหารสถานศึกษา

Received:07/04/2568, Revised:05/06/2568, Accepted: 09/06/2568

Abstract

The purposes of this research 1) to study the condition of building relationships between schools and communities 2) to compare the relationship building between schools and communities in special area school groups in Chiang Dao district according to the opinions of the school administrators and teachers classified by work experience and educational background. The sample consisted of 217 administrators and teachers from special-area primary schools in Chiang Dao District. The research employed a questionnaire to collect data, and statistical tools such as percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA were used for data analysis. When the differences were found, the pair differences were tested using Scheffe's method.

The overall research found that building relationships between schools and communities in special area school groups in Chiang Dao district were at a high level ($\bar{X} = 4.25$). When considering each aspect, it was found that every aspect was at a high level ($\bar{X} = 4.25$). The highest average was Support and Use of Learning Resources Local Wisdom of The Community ($\bar{X} = 4.32$), followed by Community Service ($\bar{X} = 4.26$). The lowest average was in terms of build relationships between the school and community other agencies. ($\bar{X} = 4.20$). When comparing the classification according to work experience and educational qualifications, all 5 aspects were not different.

Keyword: Building a Relationship; School and Community; School Administrators

1. บทนำ

นโยบายการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน และส่งเสริมให้มีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ชุมชนต้องการให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และต้องการให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สนองความต้องการของคนในชุมชน โรงเรียนต้องการทรัพยากรจากชุมชนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา และต้องการการสนับสนุนจากชุมชนในการดำเนินงานต่างๆ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลในชุมชนมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นใช้จัดการศึกษา โดยการสนับสนุน การอุดหนุน ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้

เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2, 2545:13-28)

ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงถือเป็นความสำคัญอย่างยิ่งงานหนึ่งของโรงเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำให้ครูกับผู้บริหาร นักเรียน และประชาชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน นำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรและ การเรียนการสอนตามความต้องการของชุมชน เพื่อใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เป็นประโยชน์ ทำให้โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจชุมชนดี โรงเรียนเป็นแหล่งรวมสาขาวิชาต่างๆ โรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรม โรงเรียนเป็นศูนย์อบรมของชุมชนและโรงเรียนกับชุมชนมี จุดหมายเดียวกัน (รุ่งทิพย์ เข้มทิศ, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567) ขึ้น ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบ และแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงาน ให้กับกลุ่มงาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดส่งเสริมให้นักเรียน มีความรักความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง เกิดความตระหนักรู้ มีจิตสำนึกเห็นคุณค่าของ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นตามบริบทบนพื้นฐานของ พหุ วัฒนธรรม และมีความรู้ความสามารถในการสืบสาน อนุรักษ์ ต่อยอดเกิดเป็นนวัตกรรม การเรียนรู้ทางพหุวัฒนธรรมขับเคลื่อนโดยโครงการรักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด จึงเป็นเรื่องที่นำ ศึกษาว่าจะมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนา เสริมสร้างให้นักเรียน ครู ผู้บริหารและชุมชนมี ส่วนร่วมในการพัฒนาไปพร้อมกัน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็น หน้าที่อันสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ใน เขตพื้นที่พิเศษ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3, 2567)

จากความเป็นมาทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อที่จะนำข้อมูลผลการศึกษาค้นคว้าไป เป็นประโยชน์สำหรับสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติการ บริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสามารถ นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนและโรงเรียน มีความสัมพันธ์ และเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์กรที่ เกี่ยวข้องพร้อมที่จะร่วมมือกันในการพัฒนาโรงเรียนพร้อมกันกับชุมชนในสถานศึกษาในพื้นที่ พิเศษที่มีหลากหลายทางชาติพันธุ์อยู่ร่วมกัน กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษจึงมีบทบาทสำคัญใน การสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กในพื้นที่ที่ด้อยโอกาส สร้างความร่วมมือกับชุมชนใน การจัดการศึกษา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินการกิจกรรมต่างๆการแก้ไข ปัญหาพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่เหล่านี้ เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้และพัฒนา ตนเองอย่างเต็มศักยภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 รวมจำนวน 500 คน (ข้อมูลจากกลุ่มงานบุคคลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 , 2567) และได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Krejcie & Morgan (1970:607-610) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม โดยการศึกษา ค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากบทความเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม การหาคุณภาพโดยนำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความ สอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป จากนั้นทำการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษอำเภอฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่ม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาคพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.94 โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบให้ไว้ (Check List) ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการประชาสัมพันธ์ 2) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 3) ด้านการให้บริการชุมชน 4) ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่ง

เรียนรู้อุบัติปัญหาท้องถิ่นของชุมชน 5) ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอเป็นข้อมูลประกอบคำบรรยาย พบว่าทุกข้อคำถามจากแบบสอบถาม ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 จากนั้นนำไปทดสอบกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.94 โดยอาศัยแนวคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) แปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในระดับน้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนตามลำดับ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 29.95 และเพศหญิง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 70.05

วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 80.19 วุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 19.81

ประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ 1 - 5 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 46.54 รองลงมา 6 - 10 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 และ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 29.96

4.2 สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา (n = 217)

ที่	รายการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig (2-tailed)
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการประชาสัมพันธ์	4.26	0.53	4.25	0.37	0.042	0.96
2	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	4.26	0.56	4.24	0.47	0.163	0.87
3	ด้านการให้บริการชุมชน	4.28	0.56	4.15	0.53	1.308	0.19
4	ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	4.35	0.54	4.16	0.30	2.149	0.03
5	ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น	4.25	0.59	4.26	0.36	-0.144	0.88
ภาพรวม		4.49	0.55	4.21	0.40	0.70	0.58

จากตาราง 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

การศึกษาสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาเผยแพร่ข่าวสาร เสนอข้อมูลของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบ อย่างสม่ำเสมอ รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดการประชุมผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงาน กฎ ระเบียบของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและผู้บริหารนำนักเรียน ไปร่วม

พัฒนาชุมชน เช่น กิจกรรมปลูกป่า รongลงมา ได้แก่ สถานศึกษานำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีท้องถิ่นของชุมชนส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันวางแผนและช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

3. ด้านการให้บริการชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาทำ Infographics ลงเพจโรงเรียน ที่เป็นความรู้ทั้งด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ เพื่อประชาชนจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รongลงมา ได้แก่ เปิดโอกาสให้ชุมชนจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้และเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ แก่ประชาชนในชุมชน

4. ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ครูมีส่วนร่วมในการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครอง รongลงมา ได้แก่ การจัดนิทรรศการทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อให้ชุมชนเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผลงานทางการศึกษาของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการส่งบุคลากรของโรงเรียนเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน

5. ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 4.20$) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้หน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เป็นวิทยากรให้ความรู้ รongลงมา ได้แก่ ให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เช่น การเดินรณรงค์ต่างๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ได้แก่ การขุดลอกคลอง ทำความสะอาดถนนและที่สาธารณะ

4.3 ผลการเปรียบเทียบ

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ($n = 217$)

ข้อ	รายการ		ss	df	MS	F	Sig
1.	ด้านการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	4.91	2	2.45	10.65	0.96
		ภายในกลุ่ม	49.32	214	0.23		
		รวม	54.23	216			
2.	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	5.43	2	2.71	9.90	0.08
		ภายในกลุ่ม	58.74	214	0.27		
		รวม	64.17	216			
3.	ด้านการให้บริการชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1.99	2	0.99	3.20	0.11
		ภายในกลุ่ม	66.80	214	0.31		
		รวม	68.79	216			
4.	ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2.65	2	1.32	5.35	0.14
		ภายในกลุ่ม	53.15	214	0.24		
		รวม	55.80	216			
5.	ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2.46	2	1.23	4.09	0.17
		ภายในกลุ่ม	64.56	214	0.30		
		รวม	67.03	216			
ภาพรวม		ระหว่างกลุ่ม	3.48	2	1.74	6.63	0.29
		ภายในกลุ่ม	58.51	214	0.27		
		รวม	61.99	216			

จากตาราง 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตามประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา พบความแตกต่าง ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตามประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนด้านการให้บริการชุมชน ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวม

พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญของการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม

จากการศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำให้ครูกับผู้บริหารนักเรียน และประชาชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน แก้ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มคนที่เป็นปัญหาต่อการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ มัลลิกา แก้วจ้อน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างมีความคิดเห็นต่อการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้โรงเรียนจัดทำรายงานผลการเรียน จัดประชุมผู้ปกครอง จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานนักเรียน เพื่อให้ชุมชนทราบและมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองร่วมกัน เผยแพร่ข่าวสารเสนอข้อมูลของโรงเรียนให้ชุมชนได้ร่วมพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนปฏิบัติงานไปได้ด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับ เสน่ห์ เหลือจันทร์ (2551) กล่าวว่า งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ เพราะเป็นงานที่จะเผยแพร่ข่าวสารการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ และมีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน ทั้งเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอันจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานด้วยความสะดวกราบรื่นยิ่งขึ้นกิจกรรมที่ปฏิบัติโดยทั่วไป

2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยการเรียนรู้จากคนในท้องถิ่น ที่มีเป้าหมายหลักในการตอบสนองต่อความต้องการร่วมกันของโรงเรียนและชุมชน โดยให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี เปิดโอกาส

ให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันวางแผน และช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพสูงสุดแก่ตัวนักเรียนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547:55-63) กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ถือเป็นงานหลักที่มีผลต่อการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนควรจะทำให้ความสำคัญและถือปฏิบัติอย่างจริงจัง เพราะถ้าโรงเรียนกับชุมชนมีการร่วมกิจกรรมต่างๆ กันแล้ว ความรู้สึกผูกพัน ความรักใคร่หวงแหนก็ย่อมเกิดขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนของบุคลากรในโรงเรียนนั้น ทุกกิจกรรมสามารถที่จะเข้าร่วมได้โดยการเรียนรู้จากคนในท้องถิ่น เพื่อให้ทราบข้อปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างถูกต้องมั่นใจ โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นที่มีวัฒนธรรมหลากหลาย

3. ด้านการให้บริการชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น และจัดให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับทางโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปฏิภาณ ศาสตร์อำนวย (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การให้บริการชุมชนได้แก่การทำตนให้ชุมชนยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถและการปฏิบัติตนของผู้บริหาร ประธานความร่วมมือโรงเรียนกับชุมชนให้สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยดี

4. ด้านการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น คือ การนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนวิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ประโยชน์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะปราชญ์ชาวบ้านที่เป็นผู้เชื่อมโยงชุดความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาเข้าสู่หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษาในแต่ละท้องถิ่นและเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545) ได้กล่าวไว้ใน มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ในวาระหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

5. ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ร่วมกิจกรรมทางศาสนาและงานประเพณีของชุมชน รวมถึงการให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เช่น การเดินรณรงค์ต่างๆ การฝึก

ทักษะและอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งช่วยให้โรงเรียนและชุมชน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ นพภัสสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561:24-34) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จัดลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการนำการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ชุมชน ด้านการเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ และเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนกตามสถานภาพหน้าที่โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนกตามระดับ ชั้นเรียนที่เปิดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.2 เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

1. จากการเปรียบเทียบ การศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ได้ดำเนินการตามนโยบายการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน และส่งเสริมให้มีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ชุมชนต้องการให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งทิพย์ เข้มทิศ (2559) ได้ศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบสภาพจริงของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายกับเพศหญิงไม่แตกต่างกันจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ปริญาตรีกับปริญาโทแตกต่างกันในระดับต่ำ และจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารกับครูแตกต่างกันในระดับต่ำ ผู้บริหารกับพนักงานจ้างตามภารกิจไม่แตกต่างกัน และครูกับพนักงานจ้างตามภารกิจแตกต่างกันในระดับต่ำ

2. จากการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ดำเนินการตามนโยบาย แนวทาง และหลักเกณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารและ

ครูผู้สอน ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอต่อยอดให้เกิดเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ทางพหุวัฒนธรรมให้ผู้เรียน เพราะการมีส่วนร่วม ของครอบครัวหรือสมาชิกในชุมชนล้วนมีความสำคัญ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ มัลลิกา แก้วจ้อน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและวุฒิการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา ในภาพรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2. ผลการเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และตามวุฒิการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรให้ความสำคัญในเรื่องการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำรูปแบบการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไปใช้ตามความเหมาะสมของบริบทของโรงเรียนและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน และหน่วยงานอื่น
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมการหารูปแบบการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาไปศึกษาเชิงลึกทั้งในสถานศึกษา

7. ข้อค้นพบจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรให้ความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องพร้อมที่จะร่วมมือกันในการพัฒนาโรงเรียนพร้อมกันกับชุมชนในสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษที่มีหลากหลายทางชาติพันธุ์อยู่ร่วมกัน กลุ่มโรงเรียนพื้นที่พิเศษจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กในพื้นที่ที่

ด้วยโอกาส สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินการกิจกรรมต่างๆการแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่เหล่านี้ เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพต่อไป

8. บรรณานุกรม

- นพภัสสร เลิศยศอนันต์, สุเทพ เมยไธสง และกุศล ศรี สารคาม. (2561).การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด, ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2561, หน้า 24-34.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปฎิภาณ ศาสตร์อำนวย. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.(2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. 2545. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก, หน้า 13-28.
- มัลลิกา แก้วจ้อน. (2565). สภาพการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รุ่งทิพย์ เข็มทิศ. (2559). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสนห์ เหลือจันทร์. (2551). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570) (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567), สืบค้นจาก <https://www.cmarea3.go.th/2567> สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2567.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). คู่มือปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา หน้า 55-63.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.